

گروه شیلات -امید عباسی - کفال

ریز کیلویی ۳۰۰ هزار تومان، کفال درشت ۶۵۰ هزار تومان، ماهی سفید ۵۵۰ هزار تومان؛ قزل آلا ۲۵۰ هزار تومان، فیتوفاگ ۱۲۰ هزار تومان، کپور پرورشی ۱۵۰ هزار تومان و ... اینها قیمت برخی از انواع ماهی در بازارهای گیلان است که با کمی نوسان تقریبا در تمامی استان در همین رنج قیمتی است.

این روزها بحث گران شدن ماهی و قیمت بالای آن موضوع روز است بویژه که فصل صید هم آغاز شده و همگان انتظار داشتند با شروع صید و صیادی قیمت ها کاهش یافته و تعدیل شود اما اینگونه نشد و حتی نرخ ها اوج هم گرفته است. نگاهی به قیمت های سال گذشته خود این تفاوت نرخ و افزایش را به خوبی نشان می دهد.

به گفته رئیس اتحادیه ماهی فروشان انزلی، پارسال قیمت کفال ریز ۱۵۰ هزار تومان، کفال درشت ۴۰۰ هزار تومان، هر کیلو ماهی سفید ۴۵۰ هزار تومان، ماهی قزل آلا ۱۲۰ تا ۱۵۰ هزار تومان، فیتوفاگ کیلویی ۷۰ هزار تومان و کپور پرورشی ۹۰ هزار تومان بود.

جامعه بهره بردار، علت گرانی ماهی در بازار را کمبود عرضه آن می داند اما گاه شاهدیم در مناطق که صید رونق کمتری دارد ازترانز از مناطق پررونق صیادی عرضه می شود. گرچه بیش از یکماه از آغاز فصل صید ماهیان استخوانی در سواحل خزر گذشته است اما طبق آخرین آمار در گیلان ۱۶۷ تن و در مازندران ۱۹۰ تن انواع ماهی استخوانی صید شده است، کاهش سه درصدی در گیلان و افزایش پنج درصدی صید در مازندران علتی است که جوامع بهره بردار دلیل گرانی ماهی عنوان می کنند.

برای بررسی موضوع، قیمت ماهی را در نقاط مختلف گیلان رصد می کنیم، طی بررسی های میدانی؛ ماهی در مناطق مختلف گاه قیمت های بیشتری هم دارد که این خود عملا اثر مستقیمی در مصرف ماهی آن هم در استانی ساحلی چون گیلان دارد.

استانی که سرانه مصرفی ماهی در آن با استناد به آمارهای گذشته و اذعان مسئولان مربوطه طی چندسال گذشته حدود ۱۴ کیلوگرم ارائه می شود که از میانگین کشوری که ۱۳ کیلوگرم است بالاتر می گوید: صیادی وجود دارد که چند

ا حال باید طی بررسی کارشناسی دید این سرانه آیا تغییری کرده است یا نه که البته از حوصله این گزارش خارج است.

۶بار در یاری طی ۲۵روز

شرکت های تعاونی پره در غرب گیلان بیستم شهریور ۱۴۰۲ اندکی زودتر به دریا رفتند دلیل آن هم شرایط بد جوی غرب گیلان در فصل زمستان اعلام شد اما اکثر نقاط استان ۲۰هزار ماه را به عنوان شروع فصل صید قرار دادند. شیلات گیلان برای برقراری عدالت در مدت زمان صید این امکان را برای پره های صیادی غرب فراهم کرد که زودتر به دریا بروند اما گویی این اقدام چندان مفید نبوده و صیادان کاهش ۵۰ درصدی صید را در این مناطق تجربه کردند و ۲ پره صیادی هم در آستارا تعطیل شد.

شرکت تعاونی پره صیادی در چوپر تالش در ۲۵ روز نخست صید تنها ۶ روز موفق به پره کشی شده است، رئیس این شرکت به خبرنگار ایرنا گفت: از ابتدای فصل صید امسال در اکثر روزها این پره تعطیل بوده و فعالیتی نداشتیم؛ اگر این روند تا پایان فصل پاییز ادامه داشته باشد به اجبار باید پره را تعطیل کنیم.

بهمن فرانزه ادامه می دهد: طی ۲ ماهی که از فصل صید می گذرد فقط ۴۰ میلیون تومان درآمد داشتیم در حالیکه در مدت زمان مشابه سال قبل این پره صیادی ۵۰۰ میلیون تومان درآمد داشت.

به گفته او، ۴۰ نفر صیاد در این شرکت تعاونی فعالیت می کنند با ۱۰ کیلوگرم ماهی که در پره کشتی صید می کنند نمی توانند زندگی بگذرانند.

او در پاسخ به پرسش خبرنگار ایرنا درخصوص قیمت ماهی با توجه به عرضه کم آن در بازار گفت: اگرچه ماهی کم است اما این موضوع موجب نمی شود ما ماهی را در بازار گران بفروشیم الاان قیمت هر کیلو کفال ۱۰۰ تا ۲۰۰ هزار تومان و هر ماهی سفید یک و نیم کیلوگرمی در این پره صیادی ۷۵۰ تا ۸۰۰ هزار تومان است.

از چوپر در غرب به دستک در شرق می رویم نایب رئیس اتحادیه پره های صیادی گیلان و از سهامداران یک شرکت تعاونی در کپاشهر نیز

با اشاره به قیمت این روزهای ماهی می گوید: صید در این پره ضعیف است، روزانه چهار تا پنج عدد ماهی سفید صید می کنیم که با صید کفال روزانه به ۲۰ تا ۳۰ عدد می رسد، گاه اصلا ماهی صید نمی شود اما قیمت هر کیلو ماهی سفید ۱۰۰، ۳۰۰ و ۴۰۰ هزار تومان است.

امید علی صادقی دستک اضافه می کند: قیمت ماهی در هر شهرستان به علت فراوانی عرضه در بازار کاهش و یا افزایش دارد کفال به قیمت هر کیلو گرم ۱۰۰ تا ۲۰۰ هزار تومان خرید و فروش می شود.

این پره صیادی ۶۰ کارگر دارد و طبق اعلام رئیس آن سال گذشته در انتهای فصل صید، کارگران در مجموع ۶ ماه چهار میلیون ۷۰۰ هزار تومان درآمد کسب کردند.

صادقی فصل صید ۱۴۰۱ را بهتر از امسال دانست و گفت: امسال میانگین درآمد روزانه کارگران صفر است و هزینه بالای نگهداری تجهیزات و تهیه ادوات صیادی نسبت به درآمد بسیار بالااست.

به گفته او، امسال ۳۰۰ میلیون تومان برای خرید ادوات صیادی در این پره صیادی هزینه شده است.

ماهی سفید بزرگ یک میلیون و ۴۰۰ هزار تومان

در شهر انزلی پره صیادی وجود دارد که چند سالی است علاوه بر صید و صیادی در بازسازی ذخایر و رهامسازی ماهی سفید با شیلات گیلان همکاری دارد اما طی سالهای اخیر وضعیت صید در این پره هم چندان مناسب نیست و رئیس این شرکت تعاونی احتمال می دهد پس از مشورت با هیات مدیره سال آینده انصراف خود را برای انجام فعالیت صیادی در دریا اعلام کرده و پره را تعطیل کنند.

یحیی گل امینی می گوید: صیادی امسال بسیار ضعیف تر از سالهای گذشته است بویژه در ماهی کفال، طی یکماه گذشته در هر پره کشتی کمتر از یک کیلو گرم ماهی کفال و در مجموع ۱۲ تا ۱۷ عدد ماهی سفید صید شده است؛ در حالی که سال قبل در سه ماه نخست فصل صید، وضعیت صید ماهی کفال از امسال بسیار مطلوبتر بود.

او ادامه می دهد: سال قبل ماهی سفید بزرگی که ۶۰۰ هزار تومان فروخته می شد امسال به یک میلیون و ۴۰۰ هزار تومان رسیده است. ماهی سفید حدود ۱۵۰ هزار تومانی نیز اکنون با ۲ برابر افزایش ۳۵۰ هزار تومان فروخته می شود. گل امینی اضافه کرد: پارسال نزدیک ۲ میلیارد تومان از محل فروش ماهی درآمد داشتیم که با آن حقوق ۶۳ کارگر را پرداخت کردیم، اکنون تعداد کارگران این پره به ۱۷ نفر رسیده است که با توجه به وضعیت صید برای تأمین هزینه های زندگی به ناچار از این شرکت جدا شده اند و به سراغ کارهای دیگری رفته اند.

او با اشاره به افزایش ۵۰ درصدی هزینه ادوات صید و صیادی می گوید: هزینه ها با درآمد همخوانی ندارد؛ تور ماهیگیری از ۲۸۰ هزار تومان به ۵۰۰ هزار تومان، طناب از کیلویی ۶۲ هزار تومان به ۱۲۰ هزار تومان، قطعات تراکتور مانند بلبرینگ از ۲۰۰ هزار تومان به ۷۰۰ هزار تومان، سرب از کیلویی ۳۶ هزار تومان به ۸۰ هزار تومان و قرقره نایلونی برای توربافی از کیلویی ۲۵۹ هزار تومان به ۷۰۰ هزار تومان رسیده است لذا با این روند فکر نمی کنم سال آینده بتوانیم فعالیت صیادی داشته باشیم.

او تابستان امسال برای شروع فصل صید در مجموع ۸۰۰ میلیون تومان صرف خرید ادوات صید و تعمیر تراکتور کرده است در حالی که سال قبل ۳۵۰ میلیون تومان هزینه کرده بود.

رئیس هیات مدیره اتحادیه تعاونی های صیادی پره استان گیلان هم با اشاره به تحقیقات انجام شده از برآورد هزینه سالانه هر پره صیادی گیلان، گفت: هر یک از این پره های صیادی به طور میانگین نزدیک یک میلیارد و ۵۰۰ میلیون تومان هزینه خرید تجهیزات دارند در حالی که با حدود ۱۰۰ سهامدار درآمدی نزدیک به سه تا ۹ میلیارد تومان عایدشان می شود.

رحمت محمدی اضافه کرد: ایسن پره های صیادی نزدیک ۷۰ هزار لیتر طی ۶ ماه بنزین

قیمت ۶۵۰ هزار تومان عرضه می شود(ماهی کفال بزرگ یک کیلویی)، اگر وزن ۲ عدد ماهی کفال وزن به یک کیلو برسد ۵۰۰ هزار تومان و کفال ریز که چند عدد آن به یکی کیلو برسد ۳۰۰ هزار تومان عرضه می شود.

راوش قیمت یک کیلو ماهی سفید را در سایر بازارها ۵۵۰ هزار تومان اعلام کرد و گفت: این ماهی می توانست با پرداخت تسهیلات کم بهره در تأمین هزینه ها به ایسن پره های صیادی کمک کند اما در حال حاضر در استان گیلان افرادی با قیمت گراف این ادوات را خریداری کرده و

در اختیار پره های صیادی به صورت فاکتور باز قرار می دهند و به دلیل تورم تا سه برابر قیمت این ادوات از پره های صیادی پول می گیرند.

هر ۲ ساعت یک پره کشی، ماهی سفید ۲ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان

شرکت تعاونی پره صیادی دیگری در زربیاکنار طبق اظهارات رئیس آن، هر ۲ ساعت یکبار پره کشی انجام می دهد و باجود کاهش صید نسبت به سال قبل در مقایسه با سایر پره های استان از وضعیت مطلوب تری برخوردار است.

مظفر پیواک می گوید: در این شرکت تعاونی پره صیادی ۸۵ کارگر روزمزد کار می کنند و درآمد خالص آنها در فصل صید ۱۴۰۱ به طور متوسط برای هر کارگر ۱۰۰ میلیون تومان بوده است.

او اضافه می کند: سال گذشته قیمت ماهی سفید حداکثر یک میلیون ۵۰۰ هزار تومان می رسید اما امسال قیمت آن به ۲ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان رسیده است.

او دلیل افزایش قیمت ماهی را کاهش عرضه آن در بازار می داند و بیان می کند: هر ۲ ساعت و نیم یک تور در دریا پهن کرده و ۵۰ تا ۶۰ کیلو ماهی کفال صید می کنیم که این مقدار امسال به دلیل سردی هوا کمتر از سال گذشته است.

برای برآورد قیمت ماهی به یکی از بازارهای ماهی گیلان مراجعه کردیم تا از نزدیک نرخ ها را در بازار ببینیم.

به سراغ مرد میانسالی که از اجتماع کوچک دور یک ماهی فروش شکل گرفته جدا می شود می روم و نظرش را راجع به نرخ ماهی ها می پرسم، با نیم نگاهی به آن اجتماع کوچک می گوید: یک ماهی سفید بزرگ که نزدیک ۲ کیلو وزن داشت را ۲ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان می فروشند، بسیاری از مردم از جمله خودم قادر به خرید ماهی نیستیم.

محمد اضافه می کند: ۲ سالی می شود که به دلیل گرانی ماهی آن را از سبد غذایی حذف کرده ایم، متأسفانه قیمت ماهی نرخ ثابتی ندارد و نرخ آن روزانه محاسبه می شود. علاوه بر این موارد قیمت ماهی در بازارهای مختلف و یاد ر پره های صیادی هم متفاوت است.

شیوه سنتی خرید و فروش ماهی در انزلی

در بندر انزلی و بازار بزرگ ماهی هم وضعیت همین است و ماهی در این شهر هم به شکل سنتی و بر اساس اندازه کوچک و بزرگی آن خرید و فروش می شود و نرخ ها مشابه آن است که در بالا گفتیم.

رئیس اتحادیه صنف ماهی فروشان این شهرستان با تأیید این شیوه خرید و فروش می گوید: در این شهر ماهی بصورت کیلویی عرضه نمی شود.

محسن راوش در توضیح این روش می گوید: فروشنده گان سه ماهی را در سه وزن مختلف ۲۵۰ کیلو گرم، یک کیلو و ۸۰۰ یا ۵۰۰ گرم و یک کیلو گرم در کنار هم قرار داده و به قیمت ۲ میلیون تومان، یک میلیون و ۵۰۰ هزار تومان و یک میلیون تومان می فروشند، تلاش ما بر آن است خرید و فروش را در این شهرستان از شیوه سنتی خارج و برحسب کیلو گرم انجام دهیم.

او ادامه داد: قیمت ماهسی در بازار را عرضه و تقاضا تعیین می کند و بسا افزایش عرضه نرخ ها کاهش یافته سو مردم می توانند ماهی را با قیمت مناسب تهیه کنند.

او اضافه می کند: در حال حاضر به دلیل کاهش صید ماهی کفال این ماهی در بازار انزلی به

از کاهش محسوس صید تا کمبود عرضه ماهی در انزلی؛

ماهی در گرداب گرانی

ماهی سفید ۸۰۰ هزار تومان!

صیادی با قیمت پایین خریداری و با واسطه گری و خرده فروشی در بازار با قیمت بالایی عرضه می شدند.

او اضافه می کند: اگر دست واسطه ها از بازار حذف شود و صیاد بتواند محصولات شیلاتی را مستقیم به بازار عرضه کند صیادان و مصرف کنندگان متضرر نخواهند شد.

خلیلی ادامه می دهد: قیمت محصولات شیلاتی مانند گوشت قرمز و مرغ بصورت سندیکایی قیمت گذاری نمی شود بلکه قیمت این محصول در بازار را عرضه و تقاضا تعیین می کند. هم اکنون ماهی سفید ۳۵ درصد سبد صید و صیادی را تشکیل می دهد لذا نباید انتظار داشت عرضه این ماهی به قیمت سایر محصولات شیلاتی باشد؛ قیمت ها همیشه تابعی از بازار است، عرضه کم، افزایش قیمت را پدیدل دارد.

او بر نقش پررنگ اتحادیه تعاونی های صیادی پره استان گیلان در همگرا کردن قیمت ماهی در بازار تأکید کرد و افزود: باید مکانی برای عرضه تمام گونه های ماهی دریایی و پرورشی تعیین کنند، در سایر استانها مانند مازندران و هرمزگان مکانهایی برای عرضه مستقیم محصولات شیلاتی صید شده از دریا وجود دارد در گیلان نیز باید چنین مکانهایی احداث شود.مدیر کل شیلات گیلان اضافه کرد: طبق وظایف حاکمیتی، شیلات باید آبی مصرفی را توسعه داده و شرایط را برای دسترسی آسان مصرف کننده تسهیل کند. شیلات نمی تواند به شرکت تعاونی پره صیادی که دارای ماهیت حقوقی مشخصی است دستور تعیین نرخ دهد در این صورت مصرف کننده متضرر خواهد شد.

او با اشاره به برگزاری جلسات مختلف با اتحادیه پره های صیادی درخصوص ایجاد مکانی برای عرضه محصولات شیلاتی دریایی گفت: اتحادیه پره های صیادی باید با همکاری شهرداری ها و شرکت تعاونی روستایی مکانی ثابت در شهر رشت و سایر شهرها جانمایی و ایجاد کنند.خلیلی با اشاره به اینکه شیلات متولی نرخ گذاری نیست، تأکید کرد: اتحادیه پره تنها مرجعی است که می تواند در این بخش ورود کرده و شرایط را به نفع مصرف کننده و پره های صیادی متعادل کند.

طبق نظر کارشناسان تغذیه، مصرف ماهی باید هفتته ای ۲ تا ۳ بار در رژیم غذایی افراد گنجانده شود، سرانه مصرف ماهی در گیلان براساس آخرین اظهار نظرها نزدیک ۱۳کیلوگرم است. این ماده غذایی ارزشمند در سفره مردم این منطقه از کشور جایگاه خاصی دارد آنها ماهی را چه به صورت تازه، شور و دودی بعنوان غذا اصلی و مزه غذا مصرف می کنند اما با این میزان افزایش قیمت آیا اقبالش متوسط و روبه پایین جامعه قادر خواهند بود مانند گذشته ماهی را در رژیم غذایی خود داشته باشند.

در استان گیلان ۵۰ پره صیادی وجود داشت که با تعطیلی ۶ پره صیادی (هر پره صیادی حداقل ۱۰۰ نفر سهامدار دارد) اکنون تعداد

این پره ها به ۴۴ شرکت تعاونی رسیده و این به معنای افزایش جمعیت صیادان غیر مجاز و کاهش ذخایر دریا است.

طی سال های اخیر فعالیت صید و صیادی در دریای خزر روندی نزولی داشته و هر ساله میزان برداشت از دریا کم و کمتر شده است که آثار آن را می توان در کاهش تعداد پره های صیادی دید.در استان گیلان ۵۰ پره صیادی وجود داشت که با تعطیلی ۶ پره صیادی(هر پره صیادی حداقل ۱۰۰ نفر سهامدار دارد) اکنون تعداد آنها به ۴۴ شرکت تعاونی رسیده و این به معنای افزایش جمعیت صیادان غیر مجاز و کاهش ذخایر دریا است.

صید ماهیان مولد در اثر عدم حفظ و حراست از رودخانه ها

رئیس هیات مدیره اتحادیه تعاونی های صیادی پره استان گیلان راه حل اصلی بازسازی ذخایر را حفظ و حراست از رودخانه های گیلان دانسته و گفت: اکثر رودخانه های گیلان محل زاد و ولد ماهیان رود کوچ هستند اما متأسفانه از آنها حراست نمی شود.

او اضافه کرد: برخی مشکل کم آبی رودخانه های گیلان را مطرح می کنند اما این رودخانه طی ۲۰ سال اخیر در کمتر از پنج سال آن کم آب بوده اند و حداقل در ۱۰ رودخانه استان وضعیت مناسبی برای تخم ریزی ماهیان وجود داشته است اما در پنج سال اخیر رودخانه ها به حال خود رها شده اند.

محمدی ادامه داد: اکنون در مصب این رودخانه ها افسردگی که اطلاعاتی از صید و صیادی ندارند با استفاده از لاکش (تورهای دستی قیفی شکل) در ۱۰ گروه به نوبت ماهیانی که برای تخم ریزی به مصب رودخانه ها می روند را صید می کنند که در صورت عدم رسیدگی بزودی ماهیان مولد از بین رفته و نسل ماهیان بومی منقرض می شود.

به گفته او، در برخی موارد ماهیان مولد پس از یکبار تکثیر کشته و از چرخه خارج می شوند، اکنون در غرب گیلان ماهیان مولد را از دست داده ایم و بچه ماهیان بازسازی و تکثیر شده در غرب رها سازی نمی شوند.

به گفته او، در برخی موارد ماهی باید در وزن گرمی ۴۰۰ تا ۴۰۰ میلی گرم رها سازی می شود که ۹۰ درصد آنها از بین می روند اگر شیلات بوجه و اعتبار لازم را داشته باشد می تواند این مشکل را رفع کند.

او هزینه کرد در شیلات را مهم دانست و افزود: اگر بازسازی ذخایر انجام نشود ماهیان بومی از بین می روند و مسئولان امر باید به نسل های آینده پاسخگو باشند. کاهش ذخایر آبزیان در دریای خزر هزینه سنگینی بود که با بی توجهی به هشدارها، آسیب آن به جامعه صیادی وارد شد.

رئیس هیات مدیره اتحادیه تعاونی های صیادی پره استان گیلان ادامه می دهد: اگر بوجه لازم به این امر طی سالها تزریق می شد اکنون شاهد نابودی ذخایر آبزیان و در خطر افتادن فعالیت صید و صیادی نبودیم که وضعیت به گونه ای شود که صیاد نتواند یک ماهی به خانه ببرد.

محمدی به وضعیت بد معیشتی و تورم موجود اشاره می کند و می گوید: این امر نباید دلیلی برای هجوم مردم به دریا باشد، متأسفانه نسل ماهیان بومی در دریای خزر در حال انقراض است از جمله ماهی سفید فرم پائیزه، در تالاب انزلی به برخی از صیادان مجوز صید این ماهی برای مولدگیری داده شده اما اکنون ۳۰ ماهی نیز برداشت نشده است.

برای تعادل قیمت ماهی در بازار باید دست واسطه ها قطع شود

مدیرکل شسیلات گیلان نیز به این نا می گوید: سرانه مصرف ماهی در کشور را ۱۳ کیلو گرم اعلام می کند سرانه مصرف ماهی در استان گیلان ۱۴ کیلو گرم است در حالی که این نرخ در برخی استانهای جنوبی به ۱۷ کیلوگرم نیز می رسد.

محروش خلیلی در پاسخ به این پرسش که چرا قیمت ها در نقاط مختلف گیلان متفاوت است؟ گفت: نظام خرید و فروش در ادوار گذشته نظام سماکی (ماهی فروش) بوده است و براساس همان نظام، ماهی ها از پره های